

OBSAH

Prolog (Karolina Adamová)	
Teorie o vzniku státu	11
Hlava první (Karolina Adamová, Antonín Lojek)	
STÁT DO ROKU 1848	
I. Doba mezi legendami a historií	15
I/1 První zprávy o Slovanech	15
I/2 Sámova říše	17
I/3 Počátky feudální společnosti	21
II. Zrození Koruny české	23
II/1 Velkomoravská říše	23
<i>Počátky christianizace</i>	27
<i>Cyrlometodějská mise</i>	30
II/2 Ke kořenům české státnosti	32
II/3 Budování moci Přemyslovců	34
II/4 Koruna česká	40
<i>Údělý a správa v zemích Koruny české</i>	43
<i>Přenesení království</i>	45
<i>Možný odraz lenní teorie římských vladařů v umění</i>	47
II/5 Panovník v době předhusitské	48
<i>Symbolika korunovace českých králů</i>	57
<i>Volební kapitulace, inaugurační diplomy a panovnické reversy</i>	58
<i>Jednota trůnu a oltáře</i>	60
<i>Úřad arcibiskupa</i>	61
<i>Sídlo českých panovníků a státní znak</i>	62
II/6 Diplomacie doby předhusitské	63
II/7 Organizace správy ve středověku	67
<i>Zemská správa</i>	67
<i>Lenní správa</i>	70

<i>Hradská správa</i>	73
<i>Krajská správa</i>	74
<i>Vznik městské správy</i>	75
<i>Vrchnostenská správa</i>	77
<i>Církevní správa</i>	78
II/8 Sněmovnictví	81
III. Království kalicha a kříže	83
III/1 Kořeny husitského hnutí	83
III/2 Od krále k bezkráloví	84
III/3 Husitské sněmovnictví	89
III/4 Podíl šlechty na husitské revoluci	92
III/5 Města, městské svazy a obce	95
<i>Pražská města a pražský městský svaz</i>	98
<i>Tábor a tábořský městský svaz</i>	105
<i>Orebsko-sírotčí městský svaz</i>	110
<i>Žatecko-lounský městský svaz</i>	110
III/6 České reformní hnutí a mistr Jan Hus	111
III/7 Husitské pojetí státu a spravedlnosti	121
IV. Království na vahách	122
IV/1 Stavovský stát	122
IV/2 Panovník za stavovského státu	123
IV/3 Šlechta	125
<i>Politické postavení šlechty</i>	125
<i>Ekonomické postavení šlechty</i>	128
IV/4 Města	130
IV/5 Sněmovnictví	132
<i>Sněm generální</i>	132
<i>Sněmy zemské</i>	133
<i>Sněmy krajské</i>	135
IV/6 Organizace správy za stavovského státu	136
<i>Zemská správa</i>	136
<i>Krajská správa</i>	139
<i>Městská správa</i>	142
<i>Vrchnostenská správa</i>	144
IV/7 Česká reformace a její ohlasy	147
IV/8 Od Kutnohorského náboženského míru k České konfederaci	151
IV/9 Stavovské povstání 1618–1620	156
<i>Pražská defenestrace</i>	156
<i>Sbor direktorů</i>	158
<i>Od šlechtické republiky k monarchistickému zřízení</i>	159
<i>„Magna charta“ stavovského evangelického hnutí</i>	161
IV/10 Úloha vrcholných orgánů a jejich postavení podle České konfederace	163
<i>Panovník</i>	164
<i>Česká kancelář</i>	166

	<i>Generální sněm</i>	169
	<i>Společné vojenské velení</i>	170
	<i>Sbor defenzorů</i>	170
	<i>Apelační soud</i>	172
	<i>Právo na odpor a omezení práv panovníka ve prospěch stavů</i>	173
IV/11	Mírový projekt Jiřího z Poděbrad	175
IV/12	Idea smíšené vlády a stavovský dualismus	178
	V. Vzestup a pád absolutistické moci	179
V/1	Obnovené zřízení zemské	179
V/2	Absolutistický panovník	180
	<i>Nástupnictví králů na český trůn</i>	181
	<i>Readmise českého kurfiřtského hlasu</i>	183
	<i>Ztráta Lužic a Slezska</i>	184
V/3	Tajná rada, vojenská dvorská rada a dvorská komora	186
V/4	Sněmovnictví za absolutismu	187
V/5	Organizace správy za absolutismu	191
	<i>Zemská správa</i>	191
	<i>Česká dvorská kancelář</i>	192
	<i>Krajské zřízení</i>	193
	<i>Městská správa</i>	196
V/6	Mezinárodní vztahy a diplomacie	198
V/7	Komenský a jeho představy o sjednocení Evropy	201
V/8	Zánik Svaté říše římské národa německého a jeho dopad na české země	203
V/9	Osvícenské představy o státu	203

Hlava druhá (Karel Schelle, Jaromír Tauchen)
STÁT OD ROKU 1848

	I. Habsburská monarchie (1848–1918)	206
I/1	Konstituce místo poddanství	206
I/2	Návrat k absolutismu	233
I/3	Konečně platná ústava	260
I/4	Monarchie stabilní i nestabilní	276
	<i>Rakousko-uherské vyrovnání</i>	276
	<i>Prosincová ústava</i>	287
	<i>Rakousko-uherské vyrovnání a český státoprávní program</i>	293
	<i>Volební právo</i>	299
	<i>Rakouská veřejná správa</i>	312
I/5	Už nechceme být součástí monarchie	314
	II. Československá republika (1918–1938)	344
II/1	První období samostatného státu	344
	<i>Vyhlášení prvního zákona státu</i>	344
	<i>Vytvoření soustavy nejvyšších státních orgánů</i>	348
	<i>Vznik ČSR a recepce rakouské a uherské správy</i>	353
	<i>Vznik Slovenské národní rady a vyhlášení Martinské deklarace</i>	354

	<i>Národní výbory a národní rady</i>	355
	<i>Pokus německých nacionalistů o odtržení pohraničních oblastí Slovenska součástí československého státu</i>	356
	<i>Vývoj politické správy a územní samosprávy v prvních měsících existence Československa</i>	359
	<i>Mezinárodní uznání Československa a garance hranic</i>	360
II/2	Ústavní listina Československé republiky	362
II/3	Národní shromáždění	375
II/4	Prezident	381
II/5	Vláda	386
II/6	Postavení Slovenska	388
II/7	Postavení Podkarpatské Rusi	393
II/8	Právní zakotvení ochrany menšin	400
II/9	Jazykové právo	404
II/10	Volební právo	406
II/11	Ústavní soud	412
II/12	Veřejná správa	413
	III. Ponížená republika (1938–1939)	425
III/1	Mnichovský diktát	425
III/2	Vznik autonomních vlád na Slovensku a Podkarpatské Rusi	433
III/3	Likvidace parlamentarismu	442
III/4	Likvidace republiky	443
	IV. Češi pod „ochranou“ Velkoněmecké říše (1939–1945)	445
IV/1	Protektorát Čechy a Morava	445
IV/2	Protektorátní autonomní správa	458
IV/3	Německá okupační správa	465
	V. A opět bojujeme za samostatnost (1939–1945)	473
V/1	Formování zahraničního odboje	473
V/2	Československé prozatímní státní zřízení v Londýně	480
V/3	Dekretální pravomoc prezidenta republiky	485
V/4	Příprava poválečného uspořádání	486
	VI. Quo vadis Československo? (1945–1948)	493
VI/1	Košický vládní program	493
VI/2	Prozatímní národní shromáždění	495
VI/3	Ústavodárné národní shromáždění	497
VI/4	Příprava nové ústavy	499
VI/5	Postavení Slovenska v poválečném Československu	506
	<i>Slovenská národní rada</i>	506
	<i>Košický vládní program a postavení Slovenska</i>	510
	<i>První, druhá a třetí pražská dohoda</i>	511
VI/6	Státní správa	514
	VII. Československo v rukou komunistů (1948–1989)	516
VII/1	Období 1948–1960	516
VII/2	Období 1960–1968	531

VII/3	Období 1968–1989	538
VII/4	Socialistické „volby“	551
VII/5	Bude nová ústava?	556
VIII.	Opět demokracie (1989–1992)	558
	<i>Poznámky</i>	569
	<i>Seznam literatury</i>	603
	<i>Obrazový materiál</i>	636
	<i>Jmenný rejstřík</i>	639
	<i>Summary</i>	651